

Prošnja.

Vse tiste napredne kmete, kateri še nam mislijo poslati svojo mnenje o volitvah, prosimo, naj nam takoj pišejo. V kratkem Vam boste naznani kmečke kandidate in sicer same kmety!

Ker hočemo proglašiti tiste kot kandidate, za katere se bode oglasilo največ dopisov, toraj prosimo, da še nam vsi tisti, kateri še smatrajo tega ali onega za poslanca sposobnega, takoj pošlejo imena, da se ne bode godila nobenemu krivica, in da se ne bode od klerikalne strani po stari navadi trdilo, da smo sami od sebe delali kmečko voljo, kakor jo delajo dohtarji in župniki!

Še njim se vidi preveč.

Ubogi kmet! Kedaj vendarle bodejo prišli za tebe boljši časi? Kakor smo ti že zadnjič naprej povedali, tako se je tudi zgodilo. Za tvoje zastopnike so se zopet odločili ravno isti možje, kateri so bili do sedaj tvoji poslanci, ti pa, to se ti naročuje s vso silo, ti njih moraš voliti! Nič kakor dohtar in zopet dohtar bode tvoj zastopnik, tako so namreč sklenili dohtarji sami! A glej, celo klerikalcem, še njim se vidi to preveč!

Urednik klerikalne mazarije v Mariboru, gosp. Korošec, je pokazal pravo klerikalno mnenje. Ker ni upal v „Domu“ in pa v „Gospodarju“ izraziti svojega notranjega prepričanja, se je zatekel k klerikalnemu kranjskemu lističu k „Slovencu“! Tam toži kako slabo je sedaj na Spodnjem Štajerskem, ker se je odločilo, da so malone vsi, kateri so se proglašili za deželne poslance — advokati. Glej jih

Spomini na vojaško službo.

(Dalje.)

Natlačena postelja.

Mnogo pa je tudi vojakov, ki so v svoji ljubezni tako trdni kakor Fihpos v lažeh. „Zlato ribico“ ima skoraj vsak mladenič rajši nego rodno mater, a komur je sreča namenila „srebrnega srčka“, tisti pazi nanj bolje ko na svojo puško.

K prav zvestim ženinom spadal je korporal Žeja. Sicer se je govorilo, da njegova ljubezen ni posebno vroča, ampak da je imel Urbanovo Julo le zato rad, ker je shranjevala staro, plesnjivo hranilnično knjigo, v kateri je bilo zapisano 1200 goldinarjev. Jaz mu tega nič ne zamerim, saj mi je znano, da ljubezen od prazne sklede zbeži. Razun tega ni imel z Julinim denarjem nikakih slabih namenov, marveč ravno nasprotno: kot bivši natakar in pameten ter skrben mladenič je dobro premislil in preračunil, kako

no klerikalce, še njim se vidi preveč, še njim je stvar že vendar pneuma postala! Ja, ubogi kmeti, ako si se začel ti že klerikalcem samim smiliti, tada že ti sami začnejo proti dohtarjem pisati in lati, potem bodeš vendarle moral enkrat sprevide potrebo, da se vse za tebe spreobrne!

Še klerikalcem se vidi preveč, da so malone s dohtarji kandidati, še njim se vidi preveč, da bi stopali sami advokati kmety, ne, samih odvokatov še nočejo, ker vejo, da bi potem ti delali samo za končne dohtarjev! In glej kmet, ti advokati so vendarle prijeteli vsih klerikalcev, in vsak od njih je naredil na njihovo klerikalno glasilo, na „Gospodarja“! Kako toraj, da se jim, našim klerikalcem, zdi ta vsta dohtaria vendarle preveč? Radi tega, ker se jim niso izpolnile popolnoma njihove srčne želje, radi tega, ker ni izpolnjen njihov program. Klerikalci so si na reč volitve in kandidate bili odločili tako, da rekli: „Dobro, polovica zastopnikov naj bode dohtarji, polovica pa naj bode — duhovnikov! Ker se ta želja ni spoplnila, in ker so se proglašili male sami dohtarji za poslance, začeli so se batiti „kmetski prijatelji, da bi se za njih storilo pre malo, da bi dohtarji delovali zares samo za dohtarje. Zdaj pa vendar vidim, kam pes taco moli! Zakaj se neki le teh dohtarjev tudi klerikalci bojijo? Radi tega, ker se bojé, da bi sami pre malo zastopani! In kmet, — kmet je vsim kdo pri vozi, kmet naj bode kakor hoče, kmet živi kakor se mu da! Kmetje, to je velikanskega imena! Kmetje, s tem se je pokazalo, kaj se bodo godili, ako si zvolite za poslance ljudi, kateri so vam sedaj vsilili!

Klerikalci dobro poznaajo svoje prijatelje vse dohtarje in advokate, dobro vejo, da bodejo ti delo samo za dohtarske koristi, zato pa so se jih začeli bojiti, ker se jih je preveč določilo za poslance, no — in se jih že ti bojijo, ako že ti pred njimi trepečejo, ker so bili vendar do sedaj medsebojni prijatelji, kmet, koliko več pa se jih je treba tebi batiti, tebi, kateremu bili vsi dohtarji že vedno in vedno nasproti, dohtarji,

lahko bi s svojim denarjem in z nevestino vzel kakšno boljšo krčmo v najem (štant) in bi na ta način zamogla postati srečna in bogata. Če vam še povem, da je bila Jula rudečelična zrelo jabolko, živahna ko jagnje in vesela ko otok, lahko umete, zakaj ni Žeja na ničešar drugega mislit kakor na svojo nevesto. Vsak večer je v mimo hiše, v kateri je služila za kuharico, in je dobila par uric prostega časa, bil je naš najrsrečnejši človek na svetu. Žalibog, da se je zgodilo le redkokedaj.

Neke sobote dobi od nje pismo, v katerem piše, da sme drugi dan izostati do polnoči in jo naj popelje na ples. — Tako se pusti Žeja pisati k raportu.

Drugo jutro smo stali vsi, ki smo imeli kaj znanosti ali česa prosi pred hauptmanom. Bil je to slabe volje. Poznalo se mu je, da mu je dala gova gospa za zajutrek namesto dobre kave in tudi

zadnji krajec iztrgal iz tvojih žuljevih rok, dohtarji so si nakopičili stotisoče goldinarjev **tvojega** trupelnega dela v **svojih** posojilnicah!

Še njim, klerikalem se vidi preveč, a ne radi tebe kmet, ne, temveč radi tega, ker so se začeli bati za svoje koristi! Zdaj tudi vidiš, kaj bi radi klerikalci s teboj počenjali, zdaj vidiš, kaj je njim za tebe mar in čegave koristi imajo tvoji duhovniki v mislih! Sami sebe imajo v mislih, svoje zastopnike bi radi imeli v zboru in sicer ako mogoče same duhovnike, ki bi delovali samo za duhovski stan — še niti svojim prijateljem, dohtarjem več ne zaupajo!

Še njim, klerikalem se vidi preveč, a dragi kmet naj bodejo storili?

Ker vidijo, da ne morejo spraviti samih duhovnikov v zbor, bodejo prav po klerikalno, podpirali dohtarje, ker se dohtarjev vendar le toliko ne bojijo, takor — kmetov.

Samo enega kmeta so naznani klerikalci, klerikalna „Domovina“ mu da v štev. 78. z dne 7. oktobra ime: „pravi pravcati kmetiški gospodar Roškar.“ To „pravcati“ pa že najbrž bode ta kmečki gospodar Roškar — ki je hud klerikalec, še hujši morda kar urednik „Našega Doma“ sam, kateri nam je tako vrstno pokazal, da se klerikalci sami bojejo dohtarjev.

Kmetje, povedali vam bodemo eno pripovest. Ve mlađi veverici ste našli enkrat en oreh in vsa od njiju ga je hotela imeti, češ, da je njen. Ko tako prepirate, pride star veverjak. Tako jima je zavo razsodil. Oreh je odpri, dal vsaki eno ljudino, sam pa je vzel jedro in ž njim odišel; mlađi veverici se potem niso več prepirali. Duhovniki in dohtari so v prepiru, ali bode več dohtarjev šlo v deželni zbor, ali več duhovnikov. Kmet, bodi pameten, da jim jedro, katero je tvoje in idi v deželni zbor sam, to je, voli si za svoje poslance — kmete! Dragi nam! Dobili smo od vas dovolj dopisov, katerih nam naznanjajte vaše želje glede vaših zakonov. Ker pa se hočemo popolnoma po vaši ravnavi, prosimo vas, da še nam vsi tisti, ka-

doto
kako
ta. In
na ko
otrok,
ga nič
hodil
kadar
kaprol
je to
em mu
i in da
jeja za
kaj na
l je ze
ala nje
ave celo

ko kosmatih besed, ki mu, kakor je kazal njegov niso ravno teknil.

Korporal Žeja je prišel hitro na vrsto. Z vesom je zaprosil: „Gospod stotnik, prosim za dovoljenje, da smem danes večer dovre izostati!“

Bučar ga debelo pogleda in zagrimi: „Seveda, da pri vojakih, da hodite na plese! Jutri imamo vaje, zato bi se že danes radi zdelali, da bi doma bolani ležali. Nikomur ne dovolim izose le po vajah bode spet nekaj časa za lum-“

Da ste Žejo sedaj videli! Najprej je postal bledu pa zopet rudeč, a njegov nos se mu je skoraj nategnil. Jezno se je vrgel na posteljo in tisa nekaj premisljeval.

Po kobilu pride k meni ter me prav prijazno ponosi: „Ti si mi bil zmiraj dober prijatelj, bodi mi danes.“

teri še imajo kako željo, to takoj naznanijo, ker vam hočemo v kratkem povedati imena tistih kmetov za katere se je dosedaj odločilo največ od vas, in kateri so to zaupanje tudi zaslužili, ker kmet je gotovo že spoznal, kje je luč in kje je tema, kdo je njegov prijatelj in kdo sovražnik.

Kmetje! volite kmeta, ne dajte se od vseh priljencev še na dalje za nos voditi, volite po svojem prepričanju, pokažite da imate kmečki ponos, ker resnično vam povemo, kakor si boste postlali, tako boste tudi ležali.

Dragi kmetje!

Kmetje pozor, odprite oči, berite v zadnjem „Slov. Gospodarju“ imena vaših prihodnjih zastopnikov v deželnem zboru. Za božjo voljo, sami dohtari, profesorji, velikaši, edini kmet Rošker. Dolgletnega znanega dohtaria Josip Serneca v Celju so spustili, ker so itak dobro vedli, da ž njim ne predro. Poglejte si tega marljivega kmetskega zastopnika, on se je za kmete tako žrtvoval, da si je okoli 500.000 gld. premoženja iz ubogih kmečkih mošničnikov nakopičil. Za te zasluge in trud mu je izrekel zbor celjskih zaupnih mož prisrčno zahvalo! Kaj pa neki rečejo oglodani kmetje, je vprašanje!

Kmetje, poglejte si te gospode nekaj bliže s premislekom, kakšno srce imajo do vas. Sami gospodje dohtari so od nekdaj kovali postave, po katerih se je mnogim koža čez ušesa vlekla. Pri tem so jih drugi gospodje podpirali. Kako ti gospodje za kmetske koristi skrbijo, je najsvetlejši dokaz zadnji pretekli državnemu zboru. Ob enem tednu se je v državnem zboru dovolilo za zboljšanje že itak visoke uradniške plače 16 milijonov gold., za regulacijo kongrue, to je plačilo duhovnikov, 9 milijonov, za zvišanje plačila častnikom 8 milijonov goldinarjev in za vse avstrijske kmete skupaj, za znižanje štibre je država sama odločila komaj — čujte, resnica je, 2 milijona gold.

Pri teh besedah sem takoj vedel, česa želi. Imel sem nameč tisto noč „inspekcijon“, t. j. skrbeti sem moral za red pri kompaniji ter naznaniti vsega, ki ne pride o pravem času domov.

„Znam, kaj bi rad od mene“, mu odvrnem, „toda ne morem ti pomagati, saj poznaš našega stotnika, ki zmiraj voha po kasarni!“

„Nič se ne boj“, odgovori Žeja, „Bučarja danes gotovo ne bode v kasarni, ker je še le sinoči tukaj strašil.“

„Kaj pa poreče lajtnant Milan, ki pride ob devetih bataljon pogledat?“

„Milana se ni treba bati. On gleda le na nepostlane postelje, meni pa bode Cepin postlal in pod odojo nadeval raznih stvarij, da bode vse izgledalo kakor da kdo v njej mirno počiva.“

„Če te jaz ne zatožim, te bode pa prijela straža (vahta) pri vratih.“

„Tudi to se ne zgodi. Danes ima stražo naša